

TRADUCEREA DOCUMENTELOR CU REFERIRE LA LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

Victoria CRAVCENCO

Universitatea de Stat din Moldova

Legislația Uniunii Europene cuprinde toate domeniile vieții și ale activității umane. Majoritatea actelor legislative sunt traduse în toate limbile statelor membre. Diverse instituții ale UE periodic publică glosare, ghiduri practice, metodologice și stilistice pentru a asigura interpretarea și utilizarea corectă a terminologiei legislației comunitare. Cum de procedat în cazul colaborării între două state, unul dintre care este membru al UE, iar celălalt – nu? Va fi corect de utilizat terminologia României în cazul Republicii Moldova? Ce e de făcut când conceptele sau termenii nu coincid? Se poate oare de folosit câteva sinonime într-un singur document? Am decis să studiem un corpus de texte legislative ale Uniunii Europene, ale României în particular, în comparație cu legislația Republicii Moldova și a unor state din SUA pentru a observa diferența dintre termenii standardizați. Prezenta lucrare include unele recomandări practice care pot fi utile pentru asigurarea calității traducerii, dar și în activitățile manageriale, în procesul de luare a deciziilor, de întocmire a actelor oficiale, de antrenare a personalului. O deosebită atenție se acordă lucrului cu corpusuri paralele bilingve sau multilingve de texte oficiale, pe care noi le numim documente de referință. Abordarea propusă este un exemplu de bună practică care permite găsirea terminologiei standardizate actualizate, a termenilor de bază și a definițiilor lor juridice, înțelegerea corectă a căroră este crucială.

Cuvinte-cheie: *traducere specializată, terminologie juridică, acquis comunitar, legislația UE, legislația națională, definiție legală, documente de referință, corpus paralel, traducere asistată de calculator, lingvistică aplicată.*

TRANSLATION OF DOCUMENTS WITH REFERENCE TO NATIONAL AND INTERNATIONAL LEGISLATION

EU legislation covers all areas of human life and activity. Most legislative acts are translated into all the languages of the member states. Various EU institutions periodically publish glossaries, practical, methodological and stylistic guides to ensure correct interpretation and use of the EU legislation terminology. But what would be the right solution in case of collaboration between two countries, one of which is a member state of the European Union and the other one is not? Will it be right to use the terminology of Romanian legislation in case of the Republic of Moldova? What to do if some concepts or terms do not coincide? Is it right to use several synonyms in the same document? We have decided to study a corpus of EU legislation, in particular that of Romania, as compared with Moldovan legislation and some US laws in order to observe the difference between the terms used. This paper includes some practical recommendations which can be used for quality assurance in translation, as well as in managerial activities, decision-making, preparation of official documents, and staff training. Special attention is paid to work on bilingual or multilingual parallel corpora of official texts which we call reference documents. The suggested approach is an example of best practice which allows finding up-to-date standardized terminology and legal definitions of the main terms, the right understanding of which is crucial.

Keywords: *specialized translation, legal terminology, acquis communautaire, EU legislation, national legislation, legal definition, reference documents, parallel corpus, computer-assisted translation, applied linguistics.*

Prezentat la 02.10.2015

în cadrul Colocviului Internațional

***Dialogisme et polyphonie dans les langages de spécialité –
vers une socioterminologie dynamique***

Publicat: august 2016